

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De openingsaankondiging

Proloog (1:1-14/15)

Jezus en Jesaja's nieuwe exodus verlossing (1:14/15 - 8:21/30)

- Jahweh's overwinning aangekondigd (1:14/15 – 45)
- Nieuwe wijnzakken: onenigheid rond Jezus (2:1 – 3:19/30)
- Tekenen van de nieuwe exodus en Jezus' verwerping** (3:20/31 – 6:13)
- Brood, zuurdeeg en het onbegrip van de discipelen (6:14 – 8:21/30)

De weg van de nieuwe exodus (8:22/31 – 10:45/52)

1^e lijdensaankondiging en onderwijs (8:31 – 9:1)

- Verheerlijking op de berg (9:2-13)
- Opnieuw een fiasco na een nieuwe Sinaï ervaring (9:14 – 29)

2^e lijdensaankondiging en onderwijs (9:30 - 41)

- Ware heiligheid (9:42 – 10:31)

3^e lijdensaankondiging (10:32 – 45)

- Blinde Barthimeüs (10:46 -52)

Aankomst en verwerping in Jeruzalem (11:1 – 15:47)

- Jezus' aankomst in Zijn tempel (11:1 – 12:44)
- Oordeelsaankondiging over de tempel en de erkenning v/d Mensenzoon (13:1-37)
- Jezus' proces, dood en graf (14:1 – 15:47)

Epiloog 'want zij waren bang' (16:1-8)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Verwerping en onbegrip (deel 1) Mk.6:1-56

En Hij ging vandaar weg en kwam in zijn vaderstad, en zijn discipelen volgden Hem. En toen het sabbat was geworden, begon Hij te leren in de synagoge; en velen die Hem hoorden, stonden versteld en zeiden: Waar heeft Deze die dingen vandaan en wat is dat voor wijsheid die Hem gegeven is, en zulke krachten, die door zijn handen gebeuren? Is Deze niet de timmerman, de zoon van Maria en de Broer van Jakobus, Joses, Judas en Simon? En zijn zijn zusters niet hier bij ons? En zij namen aanstoot aan Hem. En Jezus zei tot hen: Een profeet is niet ongeëerd behalve in zijn vaderstad, onder zijn bloedverwanten en in zijn huis. En Hij kon daar geen enkele kracht doen, behalve dat Hij enkele zieken de handen oplegde en hen genas. En Hij verwonderde Zich over hun ongeloof. En Hij trok de omliggende dorpen rond en leerde. En Hij riep de twaalf bij Zich en begon hen twee aan twee uit te zenden en gaf hun macht over de onreine geesten. En Hij beval hun niets mee te nemen voor onderweg dan alleen een staf; geen brood, geen reiszak, geen geld in de gordel; maar dat zij sandalen zouden aanbinden; en: Doet geen twee onderklederen aan. En Hij zei tot hen: Waar u ergens een huis binnengaat, blijft daar totdat u vandaar vertrekt; en waar men u niet ontvangt en niet naar u luistert, gaat daar weg en schudt het stof af dat onder aan uw voeten is, tot een getuigenis voor hen. En zij vertrokken en predikten dat men zich moest bekeren, en zij dreven vele demonen uit en zalfden vele zieken met olie en genazen hen.

(Mk.6:1-13)

A. Jes.40:3 *Jahweh de Verlosser*

I. Jezus machtige verlossingsdaden
in Galilea en daarbuiten
(1:14/15-8:21/26)

B. Maleachi 3:1 *Elia tot waarschuwing*

I. Johannes als de 'Elia' (1:4..)

Markus' inleiding & structuur

II. Reis langs 'de weg', blinden leiden
langs een weg die zij niet kennen
(8:22/27-10:45/52)

III. Jeruzalem
Jahweh' aanwezigheid
(10:46/52-16-8)

III. Vigenboom & tempel
De komst van Jahweh & vervloeking

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Twaalf geroepen - Twaalf uitgezonden

3:3 - 19 : **De twaalf uitverkoren**

3:20 - 36 : **Jezus' verwerping** door Schriftgeleerden en zijn 'familie'

4:1 - 34 : **Gelijkenissen in woorden als reactie**

4:35 - 5:43 : **Gelijkenissen in daden als reactie**

6:1 - 6 : **Jezus' verwerping** in Nazareth, zijn 'vaderstad'

6:7 - 13 : **De twaalf uitgezonden**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Het zuurdeeg van Herodes & Farizeeën

6:14 - 29 : **Herodes, Jezus en Johannes' dood:** *Herodes begrijpt Jezus' 'tekenen' niet*

6:30 - 44 : **Spijziging van de 5000**

6:45 - 56 : **Machtige daden:** stillen van de storm en genezing van zieken

7:1 - 23 : **Autoriteiten van Jeruzalem:** Jes.29 en de overleveringen v/d ouden

7:24 - 37 : **Machtige daden:** bevrijding bezeten dochter, genezing van een doofstomme

8:1 - 10 : **Spijziging van de 4000**

8:11 - 13 : **Farizeeën zoeken een teken:** *begrijpen Jezus' 'tekenen' niet*

(8:14 - 21 :) **Waarschuwing:** opletten voor het zuurdeeg van Herodes en de Farizeeën

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Profeten zonder eer - Meer dan een Profeet!

'En Hij ging vandaar weg en kwam in zijn vaderstad, en zijn discipelen volgden Hem. En toen het sabbat was geworden, begon Hij te leren in de synagoge; en velen die Hem hoorden, stonden versteld en zeiden: Waar heeft Deze die dingen vandaan en wat is dat voor wijsheid die Hem gegeven is, en zulke krachten, die door zijn handen gebeuren? Is Deze niet de timmerman, de zoon van Maria en de Broer van Jakobus, Joses, Judas en Simon? En zijn zijn zusters niet hier bij ons? En zij namen aanstoot aan Hem. En Jezus zei tot hen: Een profeet is niet ongeëerd behalve in zijn vaderstad, onder zijn bloedverwanten en in zijn huis. En Hij kon daar geen enkele kracht doen, behalve dat Hij enkele zieken de handen oplegde en hen genas. En Hij verwonderde Zich over hun ongeloof. '

(Mk.6:1-6)

- ❖ Jezus komt opnieuw op sabbat in de synagoge onderwijs geven, *nu in zijn vaderstad*
- ❖ *Belangrijk, dit is een schaamte & eer cultuur, je status wordt bepaald door je vaderstad*
- ❖ Dit is namelijk Jezus van 'Nazareth', hoe wordt Hij 'aanzien' in Nazareth? belangrijk moment!
- ❖ Wat is de reactie? ➡ de 'hoorders' zijn **diep onder de indruk** ➡ *recentelijk nog gezien?*
- ❖ *Belangrijk, 'eer' geniet je door afkomst en 'verdien' je door uitdagingen succesvol te besluiten*

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Profeten zonder eer - Meer dan een Profeet!

'En Hij ging vandaar weg en kwam in zijn vaderstad, en zijn discipelen volgden Hem. En toen het sabbat was geworden, begon Hij te leren in de synagoge; en velen die Hem hoorden, stonden versteld en zeiden: Waar heeft Deze die dingen vandaan en wat is dat voor wijsheid die Hem gegeven is, en zulke krachten, die door zijn handen gebeuren? Is Deze niet de timmerman, de zoon van Maria en de Broer van Jakobus, Joses, Judas en Simon? En zijn zijn zusters niet hier bij ons? En zij namen aanstoot aan Hem. En Jezus zei tot hen: Een profeet is niet ongeëerd behalve in zijn vaderstad, onder zijn bloedverwanten en in zijn huis. En Hij kon daar geen enkele kracht doen, behalve dat Hij enkele zieken de handen oplegde en hen genas. En Hij verwonderde Zich over hun ongeloof. '

(Mk.6:1-6)

- ❖ De 'hoorders' zijn wel onder de indruk, maar in welk opzicht? *Stijgt Jezus in hun 'aanzien'?*
- ❖ *Ze zijn geschokt en verontwaardigd door wat Hij 'leert', zijn gezag is hen teveel geworden!*
- ❖ Wie denkt hij wel dat hij is, we kennen zijn **AFKOMST**, de timmerman, 'zoon van Maria'?!
- ❖ Hij gedraagt zich schandelijk, heeft geen eergevoel, Hij maakt het hele dorp te schande!
- ❖ Pikken het niet dat iemand van zo'n lage 'dubieuze afkomst' **het Koninkrijk aankondigt**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Profeten zonder eer - Meer dan een Profeet!

'En Hij ging vandaar weg en kwam in zijn vaderstad, en zijn discipelen volgden Hem. En toen het sabbat was geworden, begon Hij te leren in de synagoge; en velen die Hem hoorden, stonden versteld en zeiden: Waar heeft Deze die dingen vandaan en wat is dat voor wijsheid die Hem gegeven is, en zulke krachten, die door zijn handen gebeuren? Is Deze niet de timmerman, de zoon van Maria en de Broer van Jakobus, Joses, Judas en Simon? En zijn zijn zusters niet hier bij ons? En zij namen aanstoot aan Hem. En Jezus zei tot hen: Een profeet is niet ongeëerd behalve in zijn vaderstad, onder zijn bloedverwanten en in zijn huis. En Hij kon daar geen enkele kracht doen, behalve dat Hij enkele zieken de handen oplegde en hen genas. En Hij verwonderde Zich over hun ongeloof. '

(Mk.6:1-6)

- ❖ Jezus aforisme houdt niet strikt noodzakelijk in dat Hij zichzelf als 'een profeet' beschouwt
- ❖ Zijn antwoord is een pittige terechtwijzing aan hun adres. . .
- ❖ . Een profeet wordt **overall** erkend, *behalve in zijn eigen vaderstad!*

'Anderen zeiden: Het is Elia, weer anderen: Een profeet als één van de profeten.' (Mk.6:15)

'Wie zeggen de mensen, dat Ik ben? Zij antwoordden en zeiden: Johannes de Doper; en de anderen; Elia; weer anderen: Eén van de profeten.' (Mk.8:28)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Profeten zonder eer - Meer dan een Profeet!

'En Hij ging vandaar weg en kwam in zijn vaderstad, en zijn discipelen volgden Hem. En toen het sabbat was geworden, begon Hij te leren in de synagoge; en velen die Hem hoorden, stonden versteld en zeiden: Waar heeft Deze die dingen vandaan en wat is dat voor wijsheid die Hem gegeven is, en zulke krachten, die door zijn handen gebeuren? Is Deze niet de timmerman, de zoon van Maria en de Broer van Jakobus, Joses, Judas en Simon? En zijn zijn zusters niet hier bij ons? En zij namen aanstoot aan Hem. En Jezus zei tot hen: Een profeet is niet ongeëerd behalve in zijn vaderstad, onder zijn bloedverwanten en in zijn huis. En Hij kon daar geen enkele kracht doen, behalve dat Hij enkele zieken de handen oplegde en hen genas. En Hij verwonderde Zich over hun ongelooft.'

(Mk.6:1-6)

- ❖ Het gevolg is dat Jezus daar weinig of niets kan doen, ze willen Hem niet vertrouwen
- ❖ Ze willen eigenlijk niets met Hem te maken hebben, *zij hebben niets van Hem nodig!*
- ❖ In de 4 voorgaande verhalen waren de mensen 'verwonderd' *en wat gebeurt hier?*
- ❖ **Jezus is op zijn beurt verwonderd over hun ongelooft...** (anticlimax op het voorgaande)
- ❖ Jezus' aforisme bereidt ons voor op een volgende geschiedenis, *wat Johannes overkomt*

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Twaalf geroepen - Twaalf uitgezonden

3:3 - 19 : **De twaalf uitverkoren**

3:20 - 36 : **Jezus' verwerping door Schriftgeleerden en zijn 'familie'**

4:1 - 34 : **Gelijkenissen in woorden als reactie**

4:35 - 5:43 : **Gelijkenissen in daden als reactie**

6:1 - 6 : **Jezus' verwerping in Nazareth, zijn 'vaderstad'**

6:7 - 13 : **De twaalf uitgezonden**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De uitzending van de twaalf

'En Hij trok de omliggende dorpen rond en leerde. En Hij riep de twaalf bij Zich en begon hen twee aan twee uit te zenden en gaf hun macht over de onreine geesten. En Hij beval hun niets mee te nemen voor onderweg dan alleen een staf; geen brood, geen reiszak, geen geld in de gordel; maar dat zij sandalen zouden aanbinden; en: Doet geen twee onderklederen aan. En Hij zei tot hen: Waar u ergens een huis binnengaat, blijft daar totdat u vandaar vertrekt; en waar men u niet ontvangt en niet naar u luistert, gaat daar weg en schudt het stof af dat onder aan uw voeten is, tot een getuigenis voor hen. En zij vertrokken en predikten dat men zich moest bekeren, en zij dreven vele demonen uit en zalfden vele zieken met olie en genazen hen.' (Mk.6:7-13)

- ❖ Tegenstand heeft Jezus nooit weerhouden, *maar Jezus' bediening wordt nu opgedreven...*
- ❖ Laten we niet vergeten ➡ Dit is de **grote ontzagwekkende dag van de Heer!**
- ❖ De 12 die geroepen waren om 'bij Hem' te zijn, worden nu uitgezonden ➡ **uitbreiding**
- ❖ Vissers van mensen zijn '**tussenpersonen**' in **Gods allesomvattend eindtijdoordeel**
- ❖ Worden 2 aan 2 uitgezonden ➡ wederzijdse ondersteuning ➡ Juridisch **GETUIGENIS**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De uitzending van de twaalf

'En Hij trok de omliggende dorpen rond en leerde. En Hij riep de twaalf bij Zich en begon hen twee aan twee uit te zenden en gaf hun macht over de onreine geesten. En Hij beval hun niets mee te nemen voor onderweg dan alleen een staf; geen brood, geen reiszak, geen geld in de gordel; maar dat zij sandalen zouden aanbinden; en: Doet geen twee onderklederen aan. En Hij zei tot hen: Waar u ergens een huis binnengaat, blijft daar totdat u vandaar vertrekt; en waar men u niet ontvangt en niet naar u luistert, gaat daar weg en schudt het stof af dat onder aan uw voeten is, tot een getuigenis voor hen. En zij vertrokken en predikten dat men zich moest bekeren, en zij dreven vele demonen uit en zalfden vele zieken met olie en genazen hen.' (Mk.6:7-13)

- ❖ Tegenstand heeft Jezus nooit weerhouden, *maar Jezus' bediening wordt nu opgedreven...*
- ❖ Laten we niet vergeten ➡ Dit is de grote ontzagwekkende dag van de Heer!
- ❖ Vissers van mensen zijn 'tussenpersonen' in **Gods allesomvattend eindtijdoordeel**
- ❖ Worden 2 aan 2 uitgezonden ➡ wederzijdse ondersteuning ➡ Juridisch **GETUIGENIS**

'...als hij naar u luistert, hebt u uw broeder gewonnen. Als hij echter niet luistert, ... laat hij voor u zijn als de heiden en de tollenaar.' (Mt.18:15-17)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De uitzending van de twaalf

'En Hij trok de omliggende dorpen rond en leerde. En Hij riep de twaalf bij Zich en begon hen twee aan twee uit te zenden en gaf hun macht over de onreine geesten. En Hij beval hun niets mee te nemen voor onderweg dan alleen een staf; geen brood, geen reiszak, geen geld in de gordel; maar dat zij sandalen zouden aanbinden; en: Doet geen twee onderklederen aan. En Hij zei tot hen: Waar u ergens een huis binnengaat, blijft daar totdat u vandaar vertrekt; en waar men u niet ontvangt en niet naar u luistert, gaat daar weg en schudt het stof af dat onder aan uw voeten is, tot een getuigenis voor hen. En zij vertrokken en predikten dat men zich moest bekeren, en zij dreven vele demonen uit en zalfden vele zieken met olie en genazen hen.' (Mk.6:7-13)

- ❖ Door onreine geesten uit te werpen getuigen zij van Jezus' gezag, **zij zijn Godsgetuigen**
- ❖ Als zij geen **gehoor** krijgen en 'verworpen worden' komt *hun oordeel op hun eigen hoofden*
- ❖ Door geen 'reisgoederen' mee te nemen **dwingen zij de inwoners tot een besluit**
- ❖ Zij kunnen nergens verblijven als ze niet welkom zijn, *geen gastvrijheid betoond worden*
- ❖ Geen gastvrijheid betonen aan 'bezoekers' is een uiterst ernstige zaak in het OMO

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De uitzending van de twaalf

'En Hij trok de omliggende dorpen rond en leerde. En Hij riep de twaalf bij Zich en begon hen twee aan twee uit te zenden en gaf hun macht over de onreine geesten. En Hij beval hun niets mee te nemen voor onderweg dan alleen een staf; geen brood, geen reiszak, geen geld in de gordel; maar dat zij sandalen zouden aanbinden; en: Doet geen twee onderklederen aan. En Hij zei tot hen: Waar u ergens een huis binnengaat, blijft daar totdat u vandaar vertrekt; en waar men u niet ontvangt en niet naar u luistert, gaat daar weg en schudt het stof af dat onder aan uw voeten is, tot een getuigenis voor hen. En zij vertrokken en predikten dat men zich moest bekeren, en zij dreven vele demonen uit en zalfden vele zieken met olie en genazen hen.' (Mk.6:7-13)

- ❖ De staf en de sandalen onderstrepen het **legale en juridische karakter** van hun zending
- ❖ 'stof afschudden van hun voeten' ➡ gemeenschap verbroken, heidens gebied geworden
- ❖ **ERNST**: De grote dag van de Heer is aangebroken, zij zien grote ontzagwekkende daden!
- ❖ *Wie heeft sinds de 1^e eeuw zoveel 'machtige daden' gezien als nationaal & etnisch Israel?*
- ❖ Gods zeldzame 'machtige tussenkomst' in de geschiedenis vereist een **ernstige reactie**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De uitzending van de twaalf

'En Hij trok de omliggende dorpen rond en leerde. En Hij riep de twaalf bij Zich en begon hen twee aan twee uit te zenden en gaf hun macht over de onreine geesten. En Hij beval hun niets mee te nemen voor onderweg dan alleen een staf; geen brood, geen reiszak, geen geld in de gordel; maar dat zij sandalen zouden aanbinden; en: Doet geen twee onderklederen aan. En Hij zei tot hen: Waar u ergens een huis binnengaat, blijft daar totdat u vandaar vertrekt; en waar men u niet ontvangt en niet naar u luistert, gaat daar weg en schudt het stof af dat onder aan uw voeten is, tot een getuigenis voor hen. En zij vertrokken en predikten dat men zich moest bekeren, en zij dreven vele demonen uit en zalfden vele zieken met olie en genazen hen.' (Mk.6:7-13)

- ❖ De 'natie Israel' moet zich bekeren en Israel naar waarheid worden ➡ **Priestervolk**
- ❖ Een priestervolk dat naar het verbond met Abraham ***tot zegen zou zijn voor de volken***

'Want om u wordt de naam van God onder de volken **gelasterd**, zoals geschreven staat!
(Rm.2:24 - Jes.52:5)

'Laat zo uw licht schijnen voor het oog van de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader die in de hemelen is, **verheerlijken**.' (Mt.5:16)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De uitzending van de twaalf

'En Hij trok de omliggende dorpen rond en leerde. En Hij riep de twaalf bij Zich en begon hen twee aan twee uit te zenden en gaf hun macht over de onreine geesten. En Hij beval hun niets mee te nemen voor onderweg dan alleen een staf; geen brood, geen reiszak, geen geld in de gordel; maar dat zij sandalen zouden aanbinden; en: Doet geen twee onderklederen aan. En Hij zei tot hen: Waar u ergens een huis binnengaat, blijft daar totdat u vandaar vertrekt; en waar men u niet ontvangt en niet naar u luistert, gaat daar weg en schudt het stof af dat onder aan uw voeten is, tot een getuigenis voor hen. En zij vertrokken en predikten dat men zich moest bekeren, en zij dreven vele demonen uit en zalfden vele zieken met olie en genazen hen.' (Mk.6:7-13)

- ❖ De 'natie Israel' moet zich bekeren en Israel naar waarheid worden ➡ **Priestervolk**
- ❖ Een priestervolk dat naar het verbond met Abraham ***tot zegen zou zijn voor de volken***

'Want om u wordt de naam van God onder de volken **gelasterd**, zoals geschreven staat:
(Rm.2:24 - Jes.52:5)

'U zult dan zeggen: Er zijn takken afgebroken, opdat ik zou worden geënt. Inderdaad!
Zij zijn afgebroken door het ongeloof en u staat door het geloof. Wees niet hoogmoedig,
maar vrees; want heeft God de natuurlijke takken niet gespaard, Hij mocht ook u niet sparen!' (Rm.11:21)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De uitzending van de twaalf

'En Hij trok de omliggende dorpen rond en leerde. En Hij riep de twaalf bij Zich en begon hen twee aan twee uit te zenden en gaf hun macht over de onreine geesten. En Hij beval hun niets mee te nemen voor onderweg dan alleen een staf; geen brood, geen reiszak, geen geld in de gordel; maar dat zij sandalen zouden aanbinden; en: Doet geen twee onderklederen aan. En Hij zei tot hen: Waar u ergens een huis binnengaat, blijft daar totdat u vandaar vertrekt; en waar men u niet ontvangt en niet naar u luistert, gaat daar weg en schudt het stof af dat onder aan uw voeten is, tot een getuigenis voor hen. En zij vertrokken en predikten dat men zich moest bekeren, en zij dreven vele demonen uit en zalfden vele zieken met olie en genazen hen.' (Mk.6:7-13)

- ❖ **Waarom wordt hier nu ineens gesproken over 'zalving' met olie?!**
- ❖ Wie werden gezalfd met olie in Israëls voorgaande geschiedenis?
- ❖ *Wat weerhoudt Israel om op Jahweh te lijken?* *Wat is Jezus 1^e publieke daad?*
- ❖ **Israel wordt geteisterd door onreine geesten...**
- ❖ Het zalven met olie wijst op het herstel van het beeld van God in mensen

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De uitzending van de twaalf

'En Hij trok de omliggende dorpen rond en leerde. En Hij riep de twaalf bij Zich en begon hen twee aan twee uit te zenden en gaf hun macht over de onreine geesten. En Hij beval hun niets mee te nemen voor onderweg dan alleen een staf; geen brood, geen reiszak, geen geld in de gordel; maar dat zij sandalen zouden aanbinden; en: Doet geen twee onderklederen aan. En Hij zei tot hen: Waar u ergens een huis binnengaat, blijft daar totdat u vandaar vertrekt; en waar men u niet ontvangt en niet naar u luistert, gaat daar weg en schudt het stof af dat onder aan uw voeten is, tot een getuigenis voor hen. En zij vertrokken en predikten dat men zich moest bekeren, en zij dreven vele demonen uit en zalfden vele zieken met olie en genazen hen.' (Mk.6:7-13)

❖ **Het zalven met olie wijst op het herstel van het beeld van God in mensen**

'Zij hebben Jahweh verlaten, de Heilige van Israël verworpen, zij zijn vervreemd, van achter Hem vandaan.

Waarom wilt u nog meer geslagen worden? U gaat gewoon door met uw afvalligheid.

Heel het hoofd is ziek, en heel het hart is afgemat. Vanaf de voetzool tot het hoofd toe is er geen gezonde plek aan: wonden en striemen en gapende wonden, niet uitgedrukt, niet verbonden, en niet met olie verzacht.'

(Jes.1:4-6)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De uitzending van de twaalf

'En Hij trok de omliggende dorpen rond en leerde. En Hij riep de twaalf bij Zich en begon hen twee aan twee uit te zenden en gaf hun macht over de onreine geesten. En Hij beval hun niets mee te nemen voor onderweg dan alleen een staf; geen brood, geen reiszak, geen geld in de gordel; maar dat zij sandalen zouden aanbinden; en: Doet geen twee onderklederen aan. En Hij zei tot hen: Waar u ergens een huis binnengaat, blijft daar totdat u vandaar vertrekt; en waar men u niet ontvangt en niet naar u luistert, gaat daar weg en schudt het stof af dat onder aan uw voeten is, tot een getuigenis voor hen. En zij vertrokken en predikten dat men zich moest bekeren, en zij dreven vele demonen uit en zalfden vele zieken met olie en genazen hen.' (Mk.6:7-13)

❖ **Het zalven met olie wijst op het herstel van het beeld van God in mensen**

'Want zie, die dag komt, brandend als een oven. Dan zullen alle hoogmoedigen en allen die goddeloosheid doen, stoppels worden. En de dag die komt, zal ze in vlam zetten, zegt Jahweh van de legermachten, Die van hen wortel noch tak zal overlaten.

Maar voor u die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan en onder Zijn vleugels zal genezing zijn; en u zult naar buiten gaan en dartelen als kalveren uit de stal!

(Mal.4:1-4)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De uitzending van de twaalf

'En Hij trok de omliggende dorpen rond en leerde. En Hij riep de twaalf bij Zich en begon hen twee aan twee uit te zenden en gaf hun macht over de onreine geesten. En Hij beval hun niets mee te nemen voor onderweg dan alleen een staf; geen brood, geen reiszak, geen geld in de gordel; maar dat zij sandalen zouden aanbinden; en: Doet geen twee onderklederen aan. En Hij zei tot hen: Waar u ergens een huis binnengaat, blijft daar totdat u vandaar vertrekt; en waar men u niet ontvangt en niet naar u luistert, gaat daar weg en schudt het stof af dat onder aan uw voeten is, tot een getuigenis voor hen. En zij vertrokken en predikten dat men zich moest bekeren, en zij dreven vele demonen uit en zalfden vele zieken met olie en genazen hen.' (Mk.6:7-13)

❖ **Het zalven met olie wijst op het herstel van het beeld van God in mensen**

'De Geest van Jahweh de Heer is op Mij, omdat Jahweh Mij gezalfd heeft om een blijde boodschap te brengen aan de zachtmoedigen. Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om voor de gevangenen vrijlating uit te roepen en voor wie gebonden zaten, opening van de gevangenis; om uit te roepen het jaar van het welbehagen van Jahweh en de dag van de wraak van onze God; om alle treurenden te troosten; om aangaande de treurenden van Sion te beschikken dat hun gegeven zal worden sieraad in plaats van as, vreugdeolie in plaats van rouw, een lofgewaad in plaats van een benauwde geest, opdat zij genoemd worden eiken van de gerechtigheid, een planting door Jahweh, om Hem te verheerlijken.' (Jes.61:1-3)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Het zuurdeeg van Herodes & Farizeeën

6:14 - 29 : **Herodes, Jezus en Johannes' dood:** *Herodes begrijpt Jezus' 'tekenen' niet*

6:30 - 44 : **Spijziging van de 5000**

6:45 - 56 : **Machtige daden:** stillen van de storm en genezing van zieken

7:1 - 23 : **Autoriteiten van Jeruzalem:** Jes.29 en de overleveringen v/d ouden

7:24 - 37 : **Machtige daden:** bevrijding bezeten dochter, genezing van een doofstomme

8:1 - 10 : **Spijziging van de 4000**

8:11 - 13 : **Farizeeën zoeken een teken:** *begrijpen Jezus' 'tekenen' niet*

(8:14 - 21 :) **Waarschuwing:** opletten voor het zuurdeeg van Herodes en de Farizeeën

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Verwerping en onbegrip (deel 1) Mk.6:1-56

En koning Herodes hoorde het, want zijn naam was openbaar geworden; en zij zeiden: Johannes de dooper is uit de doden opgewekt en daarom werken die krachten in Hem. Maar anderen zeiden: Het is Elia; weer anderen zeiden: Het is een profeet als een van de profeten. Toen Herodes dit echter hoorde, zei hij: Johannes, die ik onthoofd heb, die is opgewekt. Want Herodes had zelf knechten gezonden en Johannes gegrepen en hem gebonden in de gevangenis ter wille van Herodias, de vrouw van zijn broer Filippus, omdat hij met haar getrouwd was. Want Johannes had tot Herodes gezegd: Het is u niet geoorloofd de vrouw van uw broer te hebben. Herodias nu had het op hem gemunt en wilde hem doden, maar kon dit niet, want Herodes was bang voor Johannes, daar hij wist dat hij een rechtvaardig en heilig man was, en hij beschermde hem; en toen hij hem had gehoord, was hij in grote verlegenheid; en hij hoorde hem graag. En toen er een geschikte dag gekomen was en Herodes op zijn verjaardag een maaltijd aanrichtte voor zijn rijksgroten en de legeroversten en de voornaamsten van Galilea, en de dochter van deze Herodias binnenkwam en danste, behaagde zij Herodes en hun die mee aanlagen. De koning nu zei tot het meisje: Vraag van mij wat je wilt en ik zal het je geven. En hij zwoer haar zeer: Wat je mij ook zult vragen, ik zal het je geven, tot de helft van mijn koninkrijk.

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Verwerping en onbegrip (deel 1) Mk.6:1-56

En zij ging weg en zei tot haar moeder: Wat zal ik vragen? Deze nu zei: Het hoofd van Johannes de dooper.
En zij ging terstond met haast naar binnen naar de koning en vroeg aldus:
Ik wil dat u mij onmiddellijk op een schotel het hoofd van Johannes de dooper geeft.
En hoewel de koning zeer bedroefd werd, wilde hij om de eden en om hen die aanlagen,
het haar niet weigeren. En terstond zond de koning een scherprechter en beval zijn hoofd te brengen.
En deze ging heen en onthoofdde hem in de gevangenis, en bracht zijn hoofd in een schotel en gaf
het aan het meisje, en het meisje gaf het aan haar moeder.
En toen zijn discipelen het hoorden, kwamen zij en namen zijn lichaam weg en legden het in een graf.

(Mk.6:14-29)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Profeten zonder eer - verwerping v. Johannes

'En koning Herodes hoorde het, want zijn naam was openbaar geworden; en zij zeiden: Johannes de dooper is uit de doden opgewekt en daarom werken die krachten in Hem.

Maar anderen zeiden: Het is Elia; weer anderen zeiden: Het is een profeet als een van de profeten.

Toen Herodes dit echter hoorde, zei hij: Johannes, die ik onthoofd heb, die is opgewekt.

Want Herodes had zelf knechten gezonden en Johannes gegrepen en hem gebonden in de gevangenis ter wille van Herodias, de vrouw van zijn broer Filippus, omdat hij met haar getrouwd was.

Want Johannes had tot Herodes gezegd: Het is u niet geoorloofd de vrouw van uw broer te hebben.'

(Mk.6:14-18)

- ❖ Hoe denkt Herodes over Jezus? *Wat is het grote verschil tussen beiden?*
- ❖ Hij denkt dat Jezus, Johannes is die opgewekt is uit de dood ➡ **MACHTIGE DADEN**
- ❖ Elia deed machtige daden, wordt geassocieerd met Israëls eindtijdhoop ➡ **Elia - figuur**
- ❖ Jezus is 'een profeet' in de lijn van de vele profeten zoals *Mozes aangekondigd had*
- ❖ **Opmerkelijk** ➡ op dit punt ziet niemand in Jezus een '**Messias - figuur**'
- ❖ Herodes wordt blijkbaar gekweld door **gewetensproblemen**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Profeten zonder eer - verwerping v. Johannes

'En koning Herodes hoorde het, want zijn naam was openbaar geworden; en zij zeiden: Johannes de doper is uit de doden opgewekt en daarom werken die krachten in Hem.

Maar anderen zeiden: Het is Elia; weer anderen zeiden: Het is een profeet als een van de profeten.

Toen Herodes dit echter hoorde, zei hij: Johannes, die ik onthoofd heb, die is opgewekt.

Want Herodes had zelf knechten gezonden en Johannes gegrepen en hem gebonden in de gevangenis ter wille van Herodias, de vrouw van zijn broer Filippus, omdat hij met haar getrouwd was.

Want Johannes had tot Herodes gezegd: Het is u niet geoorloofd de vrouw van uw broer te hebben.'

(Mk.6:14-18)

- ❖ Markus besteedt hier het meest ruimte aan, *Lukas vermeldt het helemaal niet*
- ❖ Flavius Josephus vermeldt Johannes' executie → uit vrees voor volksoproer
- ❖ De 'onderliggende reden' wordt ons door Markus verteld → ooggetuigen?
- ❖ Johannes had kritiek geleverd op het 'onwettige huwelijk' van Herodes & Herodias
- ❖ *Komt in dat verband huwelijk & echtscheiding nog aan bod in het verdere verhaal?*
- ❖ Later komen in 'Herodes gebied' vragen rond dit thema aan Jezus adres...

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Profeten zonder eer - verwerping v. Johannes

'Herodias nu had het op hem gemunt en wilde hem doden, maar kon dit niet, want Herodes was bang voor Johannes, daar hij wist dat hij een rechtvaardig en heilig man was, en hij beschermde hem; en toen hij hem had gehoord, was hij in grote verlegenheid; en hij hoorde hem graag. En toen er een geschikte dag gekomen was en Herodes op zijn verjaardag een maaltijd aanrichtte voor zijn rijksgroten en de legeroversten en de voornaamsten van Galilea, en de dochter van deze Herodias binnenkwam en danste, behaagde zij Herodes en hun die mee aanlagen. '

(Mk.6:14-18)

- ❖ Herodias wacht haar kans af, het decadente verjaardagsfeestje lijkt het geschikte moment
- ❖ Een maaltijdfest voor de elite wordt straks gevolgd door een ander maaltijdfest voor... ?
- ❖ Herodes **vreest** Johannes, hij weet verdraaid goed wie deze Johannes is
- ❖ *Nog een koning geweten in Israel voor wie zijn vrees zijn ondergang betekende?*
- ❖ *Roept dit decadente feest geen herinnering op aan een ander groot feest voor rijksgroten?*
- ❖ **Herodias is net als Izebel moordzuchtig op wraak belust**

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

